

[Albrechtsen]

De samme problemer opstår med hensyn til eksporten, og dertil kommer, som hr. Stinus også har været inde på, at det er fuldstændig uholdbart, at både lønmodtagerkapital og endda også offentlig kapital bl.a. gennem Kryolitselskabet og Cheminova er investeret i selskaber, som samhandler med Sydafrika. Det er simpelt hen uholdbart, og det må der findes en løsning på, som sikrer, at hverken lønmodtagerkapital eller offentlig kapital bliver involveret, og det kan, så vidt jeg kan se, kun løses ordentligt og effektivt ved, at eksporten simpelt hen bliver forbudt, således som vi har foreslået.

Kofod-Svendsen (KrF):

Jeg vil begynde med at udtrykke min glæde over, at der er meget bred enighed i tinget om målet for Danmarks Sydafrikapolitik, nemlig den totale afskaffelse af apartheid. Det er vigtigt, at vi igen og igen får understreget, at dette er en kendsgerning.

Dernæst vil jeg takke udenrigsministeren for en meget grundig og fyldig redegørelse, som mit parti helt ud kan tilslutte sig.

Når vi tidligere har haft Sydafrikadebatter her i tinget, har jeg understreget en treklang som led i afviklingen af apartheidsystemet, og det vil jeg sige lidt om igen ved denne lejlighed: dels en virksomhedspolitik, dels øget bistandshjælp til SADCC-landene og til ofrene for apartheidpolitikken og dels målrettede sanktioner. Jeg vil sige lidt om alle tre punkter også i dag.

Først lidt om virksomhedspolitikken, hvor jeg flere gange har nævnt de såkaldte Sullivanprincipper. Jeg mener, man kan fastslå, at denne virksomhedspolitik virkelig har vist sig at være et gavnligt redskab. En lang række sydafrikanske og udenlandsk ejede virksomheder i Sydafrika bidrager stadig mere aktivt til raceintegrationen i hverdagen, hvorved de medvirker til at lægge bunden til den politiske løsning omfattende den sorte befolkningsgruppe. Der kan specielt være grund til at fremhæve de godt 350 amerikanskejede virksomheder, hvoraf ca. halvdelen har forpligtet sig til at praktisere de såkaldte Sullivanprincipper: ligestilling af hvide og ikke-hvide medarbejdere med hensyn til løn og arbejdsforhold m.v. Jeg har tidligere detaljeret gennemgået disse principper og

skal af tidsmæssige grunde ikke gøre det i dag.

Også en række EF-virksomheder gør en vigtig indsats på dette område via praktiseringen af den såkaldte EF-kodeks, som jo netop er blevet strammet. Det er det ene punkt, som fortsat skal bruges for at afvikle apartheidsystemet.

Det næste er øget hjælp til ofrene for apartheidpolitikken, og dér er jeg helt enig med udenrigsministeren i, at vi ikke skal ændre principperne for ydelse af humanitær og uddannelsesmæssig bistand, og jeg var også glad for det, hr. Stinus sagde vedrørende støtte til ANC, idet hr. Stinus udtrykte betænkelighed ved den direkte støtte. Jeg tror, det er rigtigt, at vi dér fastholder de gældende principper. Men den humanitære og uddannelsesmæssige bistand skal fortsat optrappes, og der skal også ydes øget bistand til SADCC-landene. Den udvikling, vi er inde i her, skal fortsætte, og det er det andet punkt.

Det tredje er sanktionspolitikken, som også er et vigtigt instrument i den fredelige afvikling af apartheidpolitikken. Her er netop tale om tegn eller signaler til det hvide mindretalsstyre om, at man hurtigst muligt skal gennemføre den totale afskaffelse af apartheidpolitikken. Meningen er jo ikke at ødelægge landet, men netop at give det ønskede signal til Pretoriaregeringen.

Det, regeringen har lagt frem i forlængelse af den nordiske handlingsplan, mener jeg er et godt bidrag. Det er vigtigt, at der er bred enighed bag de signaler, der bliver afsendt via sanktionspolitikken. Derfor har vi altid lagt vægt på, at der er så omfattende en opbakning som muligt. Her har vi enighed i nordisk sammenhæng, og den kommer til udtryk igennem forslaget. Der er etableret enighed i EF-sammenhæng. Dette hilser jeg også velkommen.

Jeg tror også, det er vigtigt, at der er bred opbakning bag det signal, der bliver afsendt fra det danske folketing. Jeg tror ikke, min taleid tillader, at jeg foretager en sammenlignende analyse af regeringens og socialdemokratiets forslag, men i begge tilfælde er sigtet det samme: at afsende et klart signal til regeringen i Pretoria om, at vi under ingen omstændigheder kan acceptere det nuværende styre; der skal ske en ændring. Jeg håber, at vi under udvalgsarbejdet virkelig kan gen-